

Tlačová správa
Bratislava + 7. júla 2020

Slovensko absolvovalo prvý mesiac elektronického sčítania domov a bytov v spolupráci so samosprávami.

V júni 2020 sa začala prvá fáza najrozsiahlejšieho štatistického zisťovania - projekt SČÍTANIA OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV 2021 (SODB 2021). Prvá fáza je realizovaná v spolupráci so samosprávami, zameraná na sčítanie domov a bytov. Mestá, obce a mestské časti Bratislavy a Košíc v priebehu takmer deväť mesiacov dôsledne a prvýkrát elektronicky zaznamenávajú údaje približne o troch miliónoch bytoch na Slovensku. Po prvom mesiaci realizácie už máme obce, ktoré byty a domy na svojom území sčítali.

Prvý mesiac sčítania domov a bytov

Hlavným cieľom sčítania domov a bytov je získať vyčerpávajúce, objektívne a jedinečné dáta, ktoré nemožno dohľadať z iných zdrojov. Od prvého mesiaca sčítania domov a bytov sú v systéme zapojené všetky obce SR v celkovom počte 2 927 obcí. Niektoré už v systéme pracujú a zapisujú údaje, iné si pripravujú podklady alebo realizujú práce v teréne. K začiatku siedmeho mesiaca, t. j. k 2. 7. 2020 bolo sčítaných 7,2 % bytov na Slovensku.

Dokonca máme raritné obce, ktoré vykonali svoju prácu už v prvom mesiaci sčítania domov a bytov. **Sú to obce Rastislavice s aktuálnym počtom bytov 423 v Nitrianskom kraji**, v Prešovskom kraji obce Cabov s aktuálnym počtom 123 bytov a domov a Kružlová s počtom 183 bytov a v Košickom kraji malá obec Vyšný Čaj s aktuálnym počtom 96 bytov. Za kľúčový moment pre sčítanie domov a bytov považujeme práve prelom roku 2020 a 2021. Preto aj tieto obce však budú musieť zaktualizovať prípadné prírastky a úbytky, ku ktorým došlo k 01. 01. 2021.

Pre zaujímavosť, Bratislavský kraj má najmenej obcí - len 89, ale bude sčítavať najviac bytových jednotiek – až okolo 450 000. Najviac obcí má v administratívnej správe Prešovský kraj, až 664, a sčítava okolo 340 000 bytov.

Miroslav Juhász, starosta obce Rastislavice, ktorá prvá zapísala do systému všetky domy a byty: „*Sme malá obec, nemáme veľa domov*“

a bytov, ale elektronický systém pre sčítanie nám vyhovuje, je veľmi prehľadný a pracuje sa v ňom dobre. Sčítať domy a byty takto efektívne sme mohli hlavne vďaka šikovnej zamestnankyni miestneho úradu, ktorá má veľký prehľad o celej obci. Prvenstvo nás, samozrejme, teší.“

Ľudmila Ivančíková, generálna riaditeľka Sekcie sociálnych štatistík a demografie ŠÚ SR: „Ako som už uviedla, chceli sme výrazne znížiť administratívnu záťaž samospráv, preto sme maximálne využili už existujúce administratívne zdroje údajov (napr. register adries a kataster nehnuteľností) a vopred sme predvyplnili časť údajov. Verím, že sa nám cieľ darí naplňať a osobne hodnotím spoluprácu s obcami ako veľmi dobrú a verím, že v nej budeme aj naďalej pokračovať. Sčítanie je pre Slovensko a jeho posun vpred dôležitým projektom,“ zdôraznila.

Ako hodnotí projekt sčítania po prvom mesiaci samospráva

Ing. Eugen Knotek, CSc., vedúci oddelenia majetku, investícií, regionálnej politiky a projektov, **Mesto Vysoké Tatry:** „Mesto Vysoké Tatry začalo sčítanie domov a bytov od 1. 6. 2020. Na sčítaní pracujú 3 poverené osoby, ktoré boli zaškolené. Práca na sčítaní je v našom meste veľmi komplikovaná a náročná vzhľadom na rozsiahlosť územia. Väčšina vlastníkov bytov a domov nemá v meste trvalý pobyt a je problematické sa s nimi kontaktovať. Mesto oslovilo správcov bytov a domov. Zaslali sme im tabuľky, do ktorých správcovia vpíšu potrebné údaje na sčítanie. Následne tieto údaje zašlú povereným osobám a tie spracujú uvedené údaje do informačného systému sčítania. Spolupráca so správcami je veľmi dobrá a ochotne s nami spolupracujú, za čo im patrí vďaka.“

Petra Vančová, prednostka, Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Petržalka: „Integrované sčítanie je založené na kombinácii údajov z administratívnych zdrojov a údajov získaných od obyvateľov. Na Slovensku prvýkrát v histórii dôjde k zmene spôsobu sčítania a namiesto tradičného sčítania sa uskutoční integrované sčítanie, ktoré je z hľadiska použitých metód kombinovaným sčítaním. Hladký priebeh sčítania v mestskej časti Bratislava-Petržalka je vzhľadom na jej počet obyvateľov, domov a bytov z veľkej časti závislé od dobrej spolupráce so správcami. Momentálne sa preto snažíme získať čo najviac živých kontaktov, aby sme údaje od správcov získali v čo najlepšej kvalite. Štatistický úrad je nám ako koordinátor sčítania nápomocný a problémy a nejasnosti s nami rieši operatívne tak, aby sa dodržali zákonné lehoty. Na základe kvalitných dát zo sčítania môže tiež mestská časť prijímať lepšie rozhodnutia v oblasti územného plánovania, riešenia dopravného systému, budovania parkovacích kapacít či kapacít materských škôl.“

Marta Čellárová, vedúca Matričného úradu a ohlasovne pobytu, Banská Bystrica: „Zatiaľ sme len v úvodných prípravných prácach, zverejnili sme informáciu o sčítaní pre správcov domov a bytov, pripravujeme pre nich aj oficiálny list, ktorým ich oslovujeme na spoluprácu pri sčítaní bytových domov. Zostavili sme tím ľudí, ktorí sa podieľajú na dopĺňaní údajov zo zdrojov mesta (kolaudačné rozhodnutia, evidencie), a tí začali editovať rodinné domy. Rozdelili sme si úlohy na editovanie budov po jednotlivých mestských častiach. Keďže so sčítaním nemáme žiadne skúsenosti, začíname od nuly, nastavujeme si jednotlivé položky, stále nevieme, čo nás ešte môže čakať pri financovaní, všetky údaje zisťujeme u kontaktnej pracovníčky na Štatistickom úrade, ktorú všetky obce zahŕňajú otázkami.“

Samotné sčítanie domov a bytov sa realizuje do 12. 2. 2021. Po tomto termíne nastáva druhá fáza projektu, sčítanie obyvateľov.

SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV 2021 (SODB 2021) - POTREBNÉ INFORMÁCIE

- 1. fáza projektu - **Sčítanie domov a bytov** v období od 1. júna 2020 do 12. februára 2021.

- 2. fáza projektu - **Sčítanie obyvateľov** v období od 15. februára 2021 do 31. marca 2021.

Základné otázky a odpovede k sčítaniu domov a bytov:

Na Slovensku sa doteraz uskutočňovalo tradičné sčítanie. V roku 2021 bude ako integrované sčítanie. V čom je základný rozdiel?

Základný rozdiel je v tom, že sa budú využívať okrem údajov od obyvateľov aj údaje z rôznych zdrojov (administratívnych zdrojov údajov). Obyvatelia sa na sčítaní domov a bytov nebudú zúčastňovať. Sčítanie domov a bytov sa už začalo 1. 6. 2020 a trvá do 12. februára 2021. V druhej fáze sa sčítavajú obyvateľia a to od 15. 2. 2021 do 31. 3. 2021. Sčítanie je jedinečné svojou online elektronickou formou v prvej aj

druhej fáze. Na oboch fázach veľmi úzko spolupracujeme so samosprávou.

Sčítanie domov a bytov sa koná podľa nového konceptu, teda bez účasti obyvateľov?

Áno, ide o elektronické sčítanie, ktoré realizuje samospráva. Pred začiatkom sčítania Štatistický úrad SR pripravil podklady a predvyplnil obciam existujúce údaje, určených zamestnancov obcí sme zaškolili a majú k dispozícii videá, dokumenty a školiace materiály. S údajmi teda v obciach pracujú výlučne zaškolené osoby, ktoré majú prístup do systému. Tým, že bola mimoriadna situácia z dôvodu COVID-19, pristúpili sme k e-learningovej forme školenia a vyškolili sme v krátkom čase 5 313 osôb. Do elektronického systému sčítania sa nám k dnešnému dňu zapojili všetky obce.

Aké informácie prinesie sčítanie domov a bytov?

- + Zistíme, koľko bytov a domov na Slovensku pribudlo.
- + Získame prehľad o formách vlastníctva bytov.
- + Budeme vedieť počty a podiely neobývaných bytov v regiónoch.
- + Zistíme, ako Slováci bývajú, či preferujú za poslednú dekádu menšie byty, alebo naďalej väčšie a ako sa táto preferencia líši podľa regiónov.
- + Nadobudneme nové podrobnejšie informácie o obnove budovy z pohľadu obvodového plášťa, strechy a okien.
- + Dozvieme sa, koľko podlažné domy u nás prevládajú.
- + Zistíme napojenie bytov na vodu, plyn a kanalizáciu.
- + Získame prehľad o zdrojoch tepla, aj to, či centrálné zásobovanie teplom víťazí nad potrebou vlastného kúrenia.

Ako napríklad môže Slovensko využiť údaje so sčítania?

- + Na plánovanie novej infraštruktúry a budovanie ciest.
- + Na plánovanie budovania nových materských škôl, predškolských zariadení a základných škôl.
- + Na plánovanie zriadenie nových stacionárov pre dôchodcov.
- + Na plánovanie budovania nájomných bytov a ich reálna potreba v konkrétnych regiónoch SR.

SODB 2021 je súčasťou celosvetového programu populačných, domových a bytových zisťovaní, uskutočňujúcich sa pod záštitou Európskej únie a Organizácie Spojených národov. Na Slovensku má viac

ako 100-ročnú tradíciu. V EÚ sa realizuje vo všetkých členských štátoch v referenčnom roku 2021. Základné výsledky SODB 2021 budú

zverejnené do konca roku 2022 a výsledky pre medzinárodné porovnania EÚ krajín najneskôr do konca roku 2024. Informácie k SODB nájdete na adrese www.scitanie.sk.

Podmienky upravuje osobitný zákon č. 223/2019 o sčítaní obyvateľov, domov a bytov v roku 2021 a opatrenia ŠÚ SR.